Ordu və cəmiyyət

"Qəhrəmanlıq - ölümü göz önünə alıb döyüşə atılmaq"

Rubrikamızın qonağı Akademik Milli Dram Teatrının aktyoru, xalq artisti Nurəddin Mehdixanlıdır.

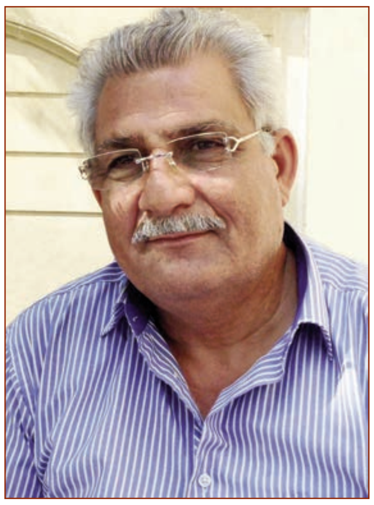

Respublikamızın tanınmış teatr sənətçisi söhbətinə xalq şairi Zəlimxan Yaqubun misraları ilə başlayır:

Ordum varsa, yurdum var,
Ordum yoxsa, yurdum yox.

İnsan Vətənsiz olmaz. Quşun da yuvası var. Quş da öz yuvasını, öz balasını qorumaq üçün mübarizədədir. İnsanın yuvası Vətənidir, doğulduğu torpaqdır, əjdadlarımızın müqəddəs ruhudur, əslində, bizi bu torpağa bağlayan. Çünki onlar bizim nəslimizdi, dədəbabalarımızdı. Biz onlara sahib çıxanda bu günümüzün də sahibi ola bilərik, sabahımızın da.

Məşhurlardan biri deyib ki, öz ordusuna sahib çıxmayan xalq özgə ordulara xidmət etmək məcburiyyətində qalacaq. Bu gün Azərbaycan Ordusu milli təhlükəsizliyimizin təminatçısıdır. Bu gün Azərbaycan Ordusu torpaqlarımıza göz dikənlərin qarşısında polad sipərdir. Bugünkü Azərbaycan Ordusu dünyanın öndə gedən orduları sırasında adı çəkilən hərbi gücdür. Və bu mənada çox sevinirəm ki, ordumuz bu yüksək pilləyə çatıb, belə güc sahibidir. Bu, Prezidentimiz, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin uğurlu dövlət və ordu quruculuğu siyasətinin nəticəsidir. Müdafiə Nazirliyi sistemində, hərb sistemində dövlət rəhbərinin göstərişlərinin dəqiqliklə yerinə yetirilməsi hesabına bu gün Azərbaycan Ordusu dünyada tanınır. Geniş mənada götürsək, xalqın ordusu təkcə silahlı gənclərdən ibarət deyil, onun bütün fiziki və intellektual gücü ordusu ilə bir olmalıdır. Elm, təhsil, səhiyyə, idman, mədəniyyət, iqtisadiyyat və digər sahələrdə çalışan insanlar ölkənin ordusunun sıra nəfərləridir. Bir tərəf cəmiyyətin fiziki kamilliyinə çalışır, digər tərəf isə mənəvi kamilliyi inkişaf etdirir. Yəni, gücün yanında ağıl varsa, güc səmərəli, faydalı gücdür."

Hər bir sənət adamını, ölkənin hər bir vətəndaşını ordunun sıra nəfəri hesab edən xalq artisti qürurla danışdı.

Nurəddin müəllim ön xətdə yerləşən hərbi hissələrdə əsgər və zabitlərimizi vaxtaşırı ziyarət etməsindən söhbət açdı: "Ön xəttə, səngərə dəfələrlə getmişik. Şəhidlərimizin, qəhrəmanlarımızın bir vaxtlar xidmət etdikləri mövqelərə qədər gedib çıxmışıq. Bilirsiz, əsgər orada bir şairi, aktyoru, söz, sənət adamını görəndə necə sevinir. Yəni hiss edir ki, səngərdə düşmənlə üz-üzə tək deyil, onun yanında qəlbi Vətənlə, əsgərlə döyünən insanlar var.

Bizim ailədə qardaşlarım hərbçidirlər. Onların arasında bu gün xidmət edəni də, tərxis olunanı da var. Kişi Vətənini qoruyar. Ona görə də hesab edirəm ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşı imkanı çatdığı yerdə ordusuna dəstək olmalıdır. Ordusunun yanında olmaq xalqının, dövlətinin yanında olmaq deməkdir. Hər zaman Vətənimizi, ölkəmizi qoruyan əsgərlərimizin yanında olmalıyıq. Bu gün Azərbaycan Ordusu xalqımıza qanıyla, canıyla xidmət eləyir və göstərir ki, istənilən an bu torpağın uğrunda öldürməyi də bacarıram, şəhid olmağı da. Həmin əsgərin, zabitin yanında necə olmaya bilərsən? Gecə-gündüz səngərlərdə əsgərlərinin yanında olan, əsgəri ilə çörəyini, tikəsini bölən Müdafiə naziri ilə necə fəxr etməyə bilərsən? Müharibə şəraitində ön xəttə, səngərə gedən Ali Baş Komandanla necə fəxr etməyə bilərsən? Onların yanında necə olmayasan? Bizim həyatımızın təhlükəsizliyini, ölkənin, xalqın təhlükəsizliyini ordu qoruyur. Biz canımızla, qanımızla, övladlarımızla birlikdə o ordunun yanında olmağı bacarmalıyıq. 60 yaşım olsa da, kifayət qədər fiziki hazırlığım, silahlarla davranmaq bacarığım imkan verir ki, mən ordumun yanında olum. Hər gün, hər an onların yanında olmağa, istənilən anda torpaqlarımızın azadlığı uğrunda böyük sevgiylə, böyük həvəslə döyüşə getməyə hazıram."

Sonra sənətkar xalqımızın qəhrəman oğlu Mübariz İbrahimovun xidmət etdiyi hərbi hissəyə səfərlərindən bəhs etdi və o görüşün maraqlı anlarından danışdı: "Bu səfərdə xalq yazıçısı Anar, millət vəkilləri də var idi. Həmin hərbi hissədə əsgər və zabitlərlə görüş təşkil olundu. Əsgərlər bizi görəndə nə qədər sevindilər! Kaş ki, siz o əsgərlərin gözlərindəki sevinci görəydiniz. Mübarizin xidmət etdiyi postda olduq. Onun yatdığı çarpayısını, formasını və valideynlərinə yazdığı məktubu gördük. Bayrağımızın yanında böyüdülmüş fotoşəkli divardan asılmışdı. Mübarizin xatirə guşəsini yaradıblar. Hərbçilərimiz Mübarizin düşmən üzərinə getdiyi yolları, dərə-təpəni bizə göstərdilər. Əsgərlər fəxr edirdilər ki, Mübarizin xidmət etdiyi yerdə bu gün onlar xidmət keçirlər. Mübariz elə bir nümunə göstərdi ki, təkcə Azərbaycan əsgəri üçün deyil, bütün türk dünyası üçün bir fəxarət abidəsinə çevrildi. Belə nümunələr xalqımıza başucalığı gətirir, onu dünyada tanıdır. Qəhrəmanlıq ölümü göz önünə alıb döyüşə atılmaqdır. Bu, əslində, ölümün üstünə getməkdi. Ölümün gözünün içinə dik baxmaqdı. Bilirsən ki, sən bu savaşda öləcəksən, amma gedirsən o savaşa. Bax, bu qəhrəmanlıqdı. Mübariz də o qəhrəmanlıq nümunəsini göstərdi. Və Mübarizin o qəhrəmanlıq nümunəsinin təsiri idi ki, aprel döyüşlərində ordumuzun əsgər və zabitləri göz qırpmadan odun üstünə gedirdilər. Gedirdilər və ərazilərimizi işğal edən erməni qəsbkarlarını məhv edirdilər. Azərbaycan Ordusu düşmənin müdafiə istehkamlarını qısa vaxtda darmadağın etdi. Mübarizin valideynlərinin göstərdiyi nümunənin nəticəsi idi ki, tək oğlunu itirmiş şəhid atası deyir ki, "Vətən sağ olsun", "Təki Vətən yaşasın". Bütün bunlar şəxsi nümunədi. Vətən uğrunda yaranan belə mənəvi gücün qarşısında kimsə dayana bilməz."

Xalq artisti müasir Azərbaycan gəncləri ilə fəxr etdiyini və onlara güvəndiyini dedi:

- "Təki Vətən yaşasın" deyən xalqın torpağını işğal altında saxlamaq olmaz. Biz bilirik ki, bu torpaqlar tamamilə azad olunacaq. Övladı hər kəs üçün əzizdir. İstəmirik ki, kiminsə övladının başından bir tük belə əskik olsun. Amma bu torpağı da, bu yurdu da qoruyan övladlarımızdı. O övladlar böyüyür, tərbiyə alır, oxuyur, işləyir. Nədən ötrü? Ailəsinin, torpağının, xalqının, elinin-obasının şərəfini və dövlətini, bayrağını qorumaq üçün. Qoruyanda şəhid də olur, qazi də. Bu gün Azərbaycan Ordusu 20 il əvvəlki ordu deyil. Bu gün ordumuz dünyanın ən son hərbi texnologiyalarına sahib olan və onu ən yüksək səviyyədə idarə etməyi bacaran ordudur. Dünyanın ən müasir silahları Azərbaycan Ordusunda var. Bəli, Azərbaycan əsgəri və zabiti aprel döyüşlərində düşmənə gücünü göstərdi. Gün gələcək, Azərbaycan itirilmiş bütün torpaqlarına yenidən sahib olacaq. Bu gün böyük Vətən sevgisinə, güclü elmə, intellektə malik müasir Azərbaycan gəncliyi yetişib. 24 illik sipərləri 2 saata yarıb keçən həmin o Azərbaycan gəncliyidi, Azərbaycan əsgəridi. Bu gün dünyanın elə bir inkişaf etmiş ölkəsi yoxdur ki, orada Azərbaycan gənci oxumasın, çalışmasın. Hələ aprel döyüşləri gedən zaman və ondan sonra da azərbaycanlı gənclər bütün Avropanı (orada təhsil alan və yaşayan gənclər nəzərdə tutulur - L.H.) üçrəngli Azərbaycan bayrağına bürüdülər.

Qarabağ dərdimizdən, Qarabağ arzumuzdan danışan sənətkar sonda gələcəyə inamlı, ümidli olduğunu bildirdi və dedi ki, Şuşa, Ağdam, Ağdərə, Laçın, Kəlbəcər, Qubadlı, Füzuli, Cəbrayıl, Xocalı, Zəngilan bizi gözləyir... Mən ordumla, xalqımla qürur duyuram. Biz dünyanın 18 imperiyasını qurmuş türk millətinin övladlarıyıq. Gözəl bir söz var: "Atın belindəki türk deyilsə, yükdü." Biz at belində qılınc qaldıranda da dünyanın o başından bu başına söz sahibi idik və bu gün də söz sahibiyik. Bəli, bu gün dünyada müstəqil, güclü, qüdrətli Azərbaycan dövləti var. Bu gün Azərbaycan gəncliyi keçmişini öyrənib əcdadlarını tanıyaraq yetişir. Dünyanın hərb tarixini bizim əcdadlarımız yaradıb. Biz Tanrının əsgərləri deyilən oğuz türkləriyik. Müasir Azərbaycan gəncliyi Cavanşiri, Babəki, Meteni, Atillanı, Məhəmməd Cahan Pəhləvanı, Şəmsəddin Eldəgizi, Qızıl Arslanı, Şah İsmayıl Xətaini, Cavad xanı tanıdıqca, Atabəyləri, dünya imperiyalarının qurucularından Uzun Həsəni, Nadir Şah Əfşarı öyrəndikcə, soykökünə, tarixi keçmişinə daha möhkəm bağlanır. Qarabağ müharibəsinin qəhrəmanları Mübariz, Fərid, Raquf, Samid, Murad və başqaları örnək daşıyıcılarıdır. Onlar özlərindən sonra böyük bir qəhrəmanlıq məktəbi yaratdılar.

Nurəddin müəllim söhbətini qan yaddaşımızla davam etdirməyi də özünə mənəvi borc bildi. "Xalqımız bir əsrdə nə qədər qurbanlar verdi: 1918-ci ildə, repressiya illərində (1920-1938), ikinci cahan savaşında, 20 Yanvar faciəsində, Xocalıda, Qarabağ müharibəsində. Bu faciələr xalqın mübarizə, var olmaq əzmini qıra bilmədi. Keçmişə, minilliyin əvvəlinə, ortalarına, dünənə, bu günə baxırsan, hər yerdə xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinin izləri görünür. Bu gün ordumuzla bağlı elm, təhsil ocaqlarında görüşlər, tədbirlər keçirilir. Ordumuzun qəhrəman əsgər və zabitləri həmin tədbirlərə dəvət edilir, onların qəhrəmanlıqları yeniyetmələrə, gənclərə aşılanır."

Tanınmış aktyor son səfərlərindən də oxucularımıza məlumatlar çatdırdı. "Aprel savaşından sonra Akademik Milli Dram Teatrının rəhbərliyi belə bir təşəbbüslə çıxış etdi ki, biz kollektiv olaraq rayonlarda, bölgələrimizdə insanlarla görüşməliyik. Bizim Qarabağ mövzusunda "Xəcalət" adlı tamaşamız var. 10 ildir ki, həmin tamaşa repertuarımızdadır, 3 beynəlxalq mükafatın laureatıdır. Bu tamaşa ilə Azərbaycanımızın bölgələrinə səfərə çıxmışıq. Teatrımızın kollektivi İmişlidə, Saatlıda, Hacıqabulda, Ağsuda və digər rayonlarda oldu. Biz bu rayonlarda tamaşanı təkrar-təkrar göstərirdik. Bu, ona görə idi ki, Qarabağ ağrılarımız hər zaman qan yaddaşımızda qalsın. Bu dərdə, bu ağrıya son qoyulmalıdı. Qarabağ uğrunda savaş hələ bitməyib. Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan Ordusu torpaqlarımız uğrunda Ali Baş Komandanın döyüş əmrini gözləyir. Tamaşadan sonra insanlarla müzakirələr aparıb, fikirlərini öyrənirdik. Bu günlərdə Ağsuda rayon rəhbərliyinin, ictimaiyyət nümayəndələrinin, əhalinin iştirakı ilə möhtəşəm bir tədbirimiz oldu. Tamaşadan sonra zala toplaşanlar bildirirdilər ki, bu gün hər kəs xalqının, Vətəninin, ordusunun, dövlətinin və Ali Baş Komandanının yanındadır.

Cavad xan obrazının mahir ifaçısı qəzetimizin oxucuları olan əsgər və zabitlərimizə bu filmdən də danışmağı özünə borc bildi. "İkinci Dünya müharibəsi zamanı döyüşlər gedəgedə filmlər çəkilirdi. İnsanlarda, döyüşçülərdə qələbə ruhu yaratmaq üçün yeni-yeni tamaşalar oynanılırdı, əsərlər yazılırdı. Mənən güclü olmayan fiziki gücünü də itirmiş olur. Hələ Sovet dönəmində ideoloji sistem var idi. Ordu təbliğ olunurdu, generallar, qəhrəmanlar, müharibə haqqında filmlər çəkilirdi. Bu amillər də əsgərlərin mənəvi-psixoloji tərbiyəsinə xidmət edirdi. Yadınızdadırsa, aprel döyüşləri zamanı "Cavad xan" filmi bütün televiziya kanallarında təkrar-təkrar göstərilirdi. Arada filmin nümayişi dayandırılaraq Ali Baş Komandanın ordumuzla, Silahlı Qüvvələrimizlə bağlı fikirləri, çıxışları səsləndirilirdi. "Cavad xan" filmi dövlət sifarişi və birbaşa cənab Prezidentin ayırdığı maliyyənin hesabına çəkilib. Qəhrəmanlıq mövzusunda filmlərimiz çox olmalıdır. "Dolu" kimi filmlərimiz çəkilməlidir. Bu filmlər Azərbaycan oğlunun, Azərbaycan əsgərinin qəhrəmanlığını göstərir. Cavad xan xalqımızın qəhrəman oğludur. O bilir ki, imperiya güclərinə qarşı savaşda məğlub olacaq, amma övladları ilə birlikdə bu savaşa çıxır. Onlar şəhid olurlar. Bax, bu qəhrəmanlıq məktəbinin yetirmələri 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini qurdular. Nəsil o nəsil idi... 1990-cı ildə rus tanklarının qarşısına çıxan Azərbaycan gəncliyi o nəslin davamçısı idi. Bu gün Azərbaycan Ordusu qəhrəmanlıq tarixini bilən və keçmişi ilə qürur duyan gənclərimizdən formalaşıb. Fəxr edirəm ki, bu ordu xalqımın hər zaman savaşa hazır olan ordusudur. Sülh istəyirsən, savaşa hazır olacaqsan. Bu gün dünyanın şüarı budur. Əbədiyyətə qədər var olacağıq. Üçrəngli bayrağımız qüdrətli əllərdədir."

Tanınmış aktyor söhbətinin sonunda Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətini bu günlərdə böyük təntənə ilə qeyd etdiyimiz Silahlı Qüvvələr Günü münasibətilə təbrik etdi.Əlində silah, barmağı tətikdə olan Vətən müdafiəçilərinə odlu ürək, titrəməyən əl, iti göz, əbədiyyətə qədər yurd sevgisi arzuladı.

Söhbətləşdi:
Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"